

## Η κηδεία του Σαρπηδόνας

Βαρυάν οδύνη έχει ο Ζεύς. Τον Σαρπηδόνα  
εσκότωσαν ο Πάτροκλος· και τώρα ορμούν  
ο Μενoitιάδης κ' οι Αχαιοί το σώμα  
ν' αρπάξουνε και να το εξευτελίσουν.

Αλλά ο Ζεύς διόλου δεν στέργει αυτά.  
Το αγαπημένο του παιδί - που το άφισε  
και χάθηκεν· ο Νόμος ήταν έτσι -  
τουλάχιστον θα το τιμήσει πεθαμένο.  
Και στέλνει, ιδού, τον Φοίβο κάτω στην πεδιάδα  
ερμηνευμένο πώς το σώμα να νοιασθεί.

Του ήρωος τον νεκρό μ' ευλάβεια και με λύπη  
σηκώνει ο Φοίβος και τον πάει στον ποταμό.  
Τον πλένει από τες σκόνες κι απ' τα αίματα·  
κλείει τες φοβερές πληγές, μη αφήνοντας  
κανένα ίχνος να φανεί· της αμβροσίας  
τ' αρώματα χύνει επάνω του· και με λαμπρά  
Ολύμπια φορέματα τον ντύνει.  
Το δέρμα του ασπρίζει· και με μαργαριταρένιο  
χτένι κτενίζει τα κατάμαυρα μαλλιά.  
Τα ωραία μέλη σχηματίζει και πλαγιάζει.

Τώρα σαν νέος μοιάζει βασιλεύς αρματηλάτης -  
στα εικοσιπέντε χρόνια του, στα εικοσιέξη -  
αναπαυόμενος μετά που εκέρδισε,  
μ' άρμα ολόχρυσο και ταχυτάτους ίππους,  
σε ξακουστόν αγώνα το βραβείον.

Έτσι σαν που τελείωσαν ο Φοίβος  
την εντολή του, κάλεσε τους δυο αδελφούς  
τον Ύπνο και τον Θάνατο, προστάζοντάς τους  
να παν το σώμα στην Λυκία, τον πλούσιο τόπο.

Και κατά εκεί τον πλούσιο τόπο, την Λυκία  
τούτοι οδοιπόρησαν οι δυό αδελφοί  
Ύπνος και Θάνατος, κι όταν πια έφθασαν  
στην πόρτα του βασιλικού σπιτιού  
παρέδωσαν το δοξασμένο σώμα,  
και γύρισαν στες άλλες τους φροντίδες και δουλειές.

Κι ως τόλαβαν αυτού, στο σπίτι, αρχίνησε  
με συνοδείες, και τιμές και θρήνους,  
και μ' άφθονες σπονδές από ιερούς κρατήρας,  
και μ' όλα τα πρεπά η θλιβερή ταφή·  
κ' έπειτα έμπειροι απ' την πολιτείαν εργάται,  
και φημισμένοι δουλευταί της πέτρας

ήλθανε κ' έκαμαν το μνήμα και την στήλη.

*Κωνσταντίνος Π. Καβάφης*

Γιος του Δία και της Λαοδάμειας, που σκοτώθηκε από τον Πάτροκλο στον Τρωικό Πόλεμο. Κατά την περιγραφή που δίνει η *Ιλιάδα*, βλέποντας ο Σαρπηδόνας τον Πάτροκλο να σκοτώνει πολλούς γενναίους Τρώες, πρόσταξε τους δικούς του πολεμιστές να σταθούν. Αποφάσισε να μονομαχήσει μαζί του, οπότε πήδηξε κάτω από το άρμα του. Τον είδε και ο Πάτροκλος και κατέβηκε και αυτός από το δικό του. Ο Δίας, που τους έβλεπε από ψηλά, καρδιοχτύπησε για τον γιο του, τον Σαρπηδόνα, και σκεφτόταν πώς να τον γλιτώσει. Η σύζυγός του, η Ήρα, τον άκουσε να κλαίγεται, αλλά δεν τον παρότρυνε να σώσει τον γιο του. Αντιθέτως, του θύμισε ότι πολλών θεών οι γιοι πολεμούσαν στην Τροία και ορισμένοι από αυτούς είχαν ήδη σκοτωθεί. Αν ο Δίας γλίτωνε τον Σαρπηδόνα, τότε και άλλοι θεοί θα ήθελαν να σώσουν τους δικούς τους γιους. Για τον λόγο αυτό, έπρεπε να αφήσει τον Πάτροκλο να τον σκοτώσει, αν αυτή ήταν η μοίρα του. Ο Δίας με βαριά καρδιά συμφώνησε, και έβρεξε ματωμένες σταγόνες βροχής στον κάμπο της Τροίας για να τιμήσει τον θάνατο του γιου του. Πρώτος έριξε το ακόντιό του ο Πάτροκλος και κάρφωσε τον υπασπιστή του Σαρπηδόνα. Μετά έριξε ο Σαρπηδόνας και πέτυχε ένα από τα άλογα που ήταν ζευμένα στο άρμα του Αχιλλέα (το οποίο είχε πάρει ο Πάτροκλος). Τότε όρμησαν κι οι δυο ο ένας πάνω στον άλλο. Ο Σαρπηδόνας αστόχησε και πάλι, ο Πάτροκλος όμως τον κύπησε στο στήθος. Ο Σαρπηδόνας, πριν ξεψυχήσει, είπε στον εξάδελφο και φίλο του Γλαύκο να πάρει τη θέση του στη μάχη και να αποτρέψει τους Έλληνες από το να τον «σκυλεύσουν», δηλαδή να του πάρουν την αρματωσιά. Ο Γλαύκος, επειδή ήταν κι αυτός πληγωμένος, παρακάλεσε τους θεούς να τον θεραπεύσουν. Ο Απόλλων τον άκουσε και τον έκανε καλά. Τότε ο Γλαύκος συγκέντρωσε τους ήρωες της Τροίας και τους ζήτησε να δώσουν μάχη για το πτώμα του Σαρπηδόνα, όπως και έγινε. Ο Πάτροκλος κάλεσε κι εκείνος σε βοήθεια Έλληνες ήρωες: πρώτοι ήρθαν οι δύο Αίαντες. Και άρχισε η μάχη γύρω από το κουφάρι του νεκρού ήρωα. Ο Δίας το τύλιξε στο σκοτάδι. Η έκβαση ήταν υπέρ των Ελλήνων, καθώς ο Έκτορας δέιλιασε προς στιγμή και υπεχώρησε. Τότε οι Έλληνες έβγαλαν την πανοπλία του Σαρπηδόνα και ο Πάτροκλος διέταξε να τη μεταφέρουν στο πλοίο. Μετά ο Δίας φώναξε τον Απόλλωνα και του είπε να πάρει το σώμα του Σαρπηδόνα, να το πλύνει από τη σκόνη και το αίμα, να το αλείψει με μυρωμένο λάδι και να το ντύσει με πολύτιμα υφάσματα, όπως και έγινε. Στη συνέχεια, οι δύο αδελφοί, ο θεός Ύπνος και ο θεός Θάνατος, μετέφεραν το πτώμα στη Λυκία, όπου το έθαψαν με μεγάλες τιμές τα αδέρφια του και οι φίλοι του. Ο Πάτροκλος συνέχισε να κυνηγά τους Τρώες προς τα τείχη, πράγμα που έμελλε να του στοιχίσει τη ζωή αργότερα την ίδια εκείνη ημέρα.

